

Z E M P L É N.

Társadalmi és szépirodalmi hetilap.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt 50 kr.

Bérmintelen levelek csak ismert kezektől fogadtnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Egyes szám ára 20 kr.

A nyilatkozás minden garmond sor díjja 20 kr.

HIRDETÉSI DÍJ:

Minden egyes szó után
100 szóig 2 kr.
Azonfelül 1 kr.

Kiemelt, díszbetűs s körzettel ellátott hirdetésekért termékek szerint, minden centiméter után 3 kr. számítatik.

Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetéseket a „Zemplén” nyomdájába küldendők.

Emlékirat *)

Sátoralja-Ujhely város nagyközség belügyeinek rendezése tárgyában.

(Felolvastattott a városi képviselőtestület 1880. évi április 5-én tartott ülésében.)

Most midőn S.-a.-Ujhely városának nagyközségből rendezett tanácsa városá leendő átalakítása a rossz idő körülményei miatt keresztül nem vihető; midőn ezen — nézetem szerint a városi belrend, közigazgatási gyorsaság, pontos intézkedés az árva- és iparügyekben, helyes rendőri gépezet felállítása s ez által a városi polgárság vagyoni és személyi biztonságának előmozdítása, a piacrend behozatala ügyében a város vagyonsodását illető törvényes intézkedés behozható nem volt: a városi képviselőtestület kebelében azon óhajnak adatott kifejezés: „hogy lehessen tehát mégis a város belügyeit úgy rendezni, miszerint szakítva legyen az eddigi félszeg eljárással, a meglévő alapon a város lakosainak a városi belügyek rendezésével előny biztosítását s a város rendes, czélszerű belkezelés mellett tekintélyes állását betölthesse?”

Ezen kérdésre kívánék én jelen emlékirattal megfelelni.

Érzem gyengeségemet; de erőt ad belém azon öntudat, hogy segíteni czélom a rendbehozatalának meghonosításában s ezt városom polgárainak érdekeért, tehát a magam érdekében is teszem.

Nem pirulhatok el annak bevallásakor, hogy a város ezen elhanyagolt állapotát az előljárási kebelében uralkodó egyenetlen munkabeosztás, tehetetlenség, hogy ne mondjam léhaság idézte elő. Nem pirulhatok el, mondom, ezt bevallani, mint az előljárási egyik igénytelen tagja, mert ezen körülmény uton-utfélen megczáfolhatatlanul hirdettetik, tehát általában elfogadva van; de ezt

*) T. munkatársunk jelen, a darázs-fészékbe merészen benyuló emlékiratának közlését a küszöbön levő tisztújítás előtt szükségesnek láttuk. E memorandumot a képviselőtestület egészben elfogadta s így, Hlavathy János, Bajusz József, Fejes István, Hornyay Kálmán. Dr. Schön Vilmos, Dr. Erényi Jakab s Kretovits József k. tagokból álló bizottságot küldött ki azon czélból: hogy a kellő intézkedések megtételére mielőbb javaslatot terjesszenek a képviselőtestület elé. Szerk.

TÁRCZA,

Két év

„Az én életem regényé”-ből.

(Folytatás.)

Már a várba való menetelünk alkalmával is gunykazajjal bántalmaztak bennünket s már akkor alig lehetett a „fiukat” féken tartani, hogy ők, kiket még a várparancsnok is megtisztelt, elégtételt ne vegyenek a hazafiatalan nép tisztetlenségeért. És, hogy erre a fiúk képesek is leendettek, megmutatták, mikor visszajöttünk. A kitüntetés örömeitől hullámoztak még az ifju keblek, midőn a vár lejtőjén a faluba érve, egyszerre más érzület foglalt azokban helyet. Ugyanis az utca jobb oldalán fekvő sváb-lakok udvarainak egyikéből, láthatlan kezektől dobva, egy rakás kő hult közzénk. Megálltunk s alig ocsudtunk fel meglepetésünkben, midőn hátunk megett, az utca másik sorának udvarából — egyikből kövek, másikkal botok, harmadikból, negyedikből egész hasábfák, mint a zápor hullanak felénk. Nekünk sem kellett most már több, hogy — felbátorodva a 4-5 honvéd jelenlététől is — megkísértsük mi is, mi az a harc, mi azaz ostrom.

Nem kellett vezényszó, az a 100-120 „kis honvéd” mint egy sziv, egy lélek rárohant az illető házakra, betörte a kapukat, behatolt az udvarokba. A 4-5 honvéd csitított is — nem is; ugylátszott ők se bálnak egy kis „csatapétét”. Az meg is volt.

egyenesen a városi ügyekbe beavatott egyes egyének tekintélyt követelő nagyobb mérvű befolyásának s ez által az „én”-nek a közügy rovására tett előtérbe tolásának és a felettes hatóságok törvényt nélkülöző, önkormányzatot sértő parancsainak lehet tulajdonítani, mik az egyes előljárási tagban a független öngondolkodást, tett-és akaraterőt nemcsak megbénították, de tökéletesen megölték s így bábbá tevők.

Ebben kell tehát keresnünk s biztosan megtaláljuk azon hibákat, melyek városunk belügyei körül előfordulnak.

Ebből kifolyólag van meg a városnál a rendetlen munkabeosztás, mit egyesek nem restelnek, sőt igyekeznek kiaknázni saját előnyükre s a nagy közönség erkölcsi és anyagi kárára.

A nagy rendetlenségben nincs összetartó kapocs, nincs egy fő, mely körül az egész gépezetnek mozognia kellene s nem egyszer történik meg, hogy személyes akaratok, egyéni érdekek döntenek a közügy kárára s rovására s ebből kifolyólag magyarázható meg az, hogy maga a tekintetes képviselőtestület nem bírja megtalálni a vezérfonalat, melynek segítségével a várost jelen helyzetéből kisegíteni lehetne.

Pedig méltóztassanak hinni azt, hogy az rendbehozható és meghonosítható.

Ennek behozásával a város tekintélye, mint nagyközönség is kellőleg helyreállítható lesz és ha egyes befolyásokat a közügy rovására magunknak meg nem engedünk — a felettes hatóságok eréllyel szemben nem fognak a város önkormányzatára bénítólag hatni, mert ez által saját maguk működését nehezítenék, mi pedig cél nem lehet.

De erély kell s ha ez van, behozható a kellő rendes, célirányos munkabeosztás is.

Czélszerűnek látnám a rendezett tanács behozatalát; de a felvetett szervezettel azt kivihetőnek nem találom s így czélom csak az, hogy a jelen szervezet mellett miként lehetséges a rend meghonosítása.

Mielőtt azonban az egyes munkakörök beosztási kérdését tárgyalnám, ki kell, hogy fejezzek egy általános elvet, mely egész emlékiratom sarkkövét képezendi. Ez pedig az összes városi belügyek vezetése feletti fő, erélyes, ellenőrző hatalom.

A rohamra támadó svábok — jellemökhöz híven, — vagy a kerteken át elfutottak, vagy be a házba és eltorlaszolták az ajtókat. Erre kezdetét vette az ostrom, mely ajtók döngetéséből, ablakok beveréséből és az udvaron levő eszközök, tárgyak szétrombolásából állott. Egy-két ajtót sikerülvén betörni, ezekből a svábok nyulszívvel kitértek s utat vágva az ostromlók között, szöktek eszeveszeten, utközben lándzsaszurástól kapott sebeikkel.

Én vagy 15-20 társammal azt a házat ostromoltam, honnan a fahasábok hullottak. Már annyira tönkre volt téve a ház és udvaron minden, hogy az egyetlen elreteszelt ajtót sem hagyhattuk épen. Egyet harmad-magammal én állottam közvetlen az ajtó mellett s mi innen, a többiek hátulról lándzsa nyéllal feszítettük az ajtót, — már-már engedni látszott, midőn egyszerre egy karnyi szélességre megnyílik s egy sváb valami nyárs-félét a nyíláson kidöfve, engem úgy homlokra szurt, hogy a vér azonnal elborítván arcomat, képtelen lettem a harc folytatására. De vége is szakadt az egész csetepatének, mert a várban időközben megtudták az alatt történőket, egy „kápláralja” honvéd küldetett ki s ezek a harcot lecsillapították.

Ez a kis csetepaté volt a mi katonásdink tűzpróbája és gyermekjátékunk „hattyudala” — és az én homloksebem az én büszkeségem... Büszke is voltam rá, akár a honvéd Isaszegné, Nagysarlónál, vagy a piskii hidnál kapott sebére... 31 év szállt el felettem azóta, de meg van forradása most is homlokomban felső bal szegletén — emlékül a dicső mult feledhetlen napjaira...

Ezután már nem sokáig élt a „kis sereg”; hiszen egy pár hét múlva következett: „Világos”

Kell tehát egy bármilyen czimen nevezett oly fő előljáró, ki az összes ügyek gyeplőjét kezében tartsa s azt, legyen hatalma és erélye, ügyesen kormányozni.

Szükséges tehát, hogy a város élén álló oly férfi legyen, kinek mindenről tudnia kell, kinek erélytől függjön az ügyek vezetése s nála nélkül, háta megett — mint ez sajnosan most történik — semmi keresztülvihető ne legyen.

De viszont itt az egyes tisztviselőknek a közügyek vezetése körüli befolyását fel kívánom tartani, mert egy egyénre nem bízható egy ily nagy város összes ügye, mi okból kívánám behozni a hetenkint tartandó tanácsüléseket, hol minden ügy tárgyalás alá vétessék s így ez által kikerülhetővé tenni egyes rendtelenségeket, mi által halmozódva fordulnak elő — alásván a város tekintélyét.

Ha a tökéletes munkabeosztás keresztülvitetik, így minden egyes tisztviselő ügyköre megállapítva lesz; az előljárási feje által feldolgozás végett kiadandó ügyek sorrendi és pontos feldolgozása figyelembe tartható s hátrálék, elintézetlen ügyek heverni nem fognak; a pontos elintézés ügye pedig érdemileg a tanácsülés elbírálása alá kerül: ugyszólván nem lesz ügy, melyről az összes előljárási valamely tagja ne tudjon; míg ma maga az aláíró előljáró nem tudja, mink hogyan intéztetnek el s megtörténik, hogy a legrövidebb időköz alatt egy ügyben homlok egyenest ellenkező hivatalos intézkedések történnek.

Nem lehet czélom egyes ügyek szellőztetésébe bocsátkozni, csak általánosságban kívánom felemlíteni azt, hogy a rendetlenség kivórára az előljárási fejetlenségében keresendő, mert ma minden egyes tisztviselő önmaga kíván képezni egy egészet s nincs meg a működési öszhang.

Tehát ha a kellő rend behozatalát óhajtuk, kell, hogy segítsünk a bajon s küszöböljük első sorban ki a személyi befolyást s igyekezzünk egyesült erővel a közjólét meghonosítására.

Igy rendeznünk kell másodsorban a munkakerőket és pedig első sorban a rendőrséget, hol nézetem szerint, mint községben kapitányi állás csak pusztá czim. Ha a felügyelet az első előljáró

— annyi remény, annyi honfitüz gyászos temetője!... Elzúllott, elbujdosott a magyar honvédség!... Hogyan játszottunk volna mi uszályai nekik, hogyan virultunk volna mi, virágai nekik, — mikor ők, a törzs kivágva az élető talajból, a honból, honfűtől lecsüggött fővel uttalan-utakon bolyongva keresték az idegent, a száműzöttek honát!?...

De míg a katasztrófa bekövetkezett, csak játszottuk tovább hervadozó gyermekjátékunkat; gyakoroltuk magunkat, hogy ha majd az igazi „sor” reánk kerül, helytállhassunk. És sok úgy számított, hogy a „jövő évre” elérkezett már az a „sor”. Eljött a „jövő év”, — de nem az a „sor” jött vele; hajh azaz óhajtott „sor” nem jött el soha... soha...

Nappal adtam a kis kapitányt, a kis katonák között, — este, midőn a nagy katonák „takarodóját” verték, nyakamba vettem kis rézdobomat, odaállottam a nagy dobosok közé és lettem közkatona, kis dobos, a nagy dobosok között. És vertem azt a kis dobót és az pergett úgy, hogy nem is tartották a „takarodó-harmoniat” tökéletesnek, ha az a kis rezgő-pergő dob és dobosa benn nem volt a „közertben”. Ők, a honvédek gyönyörködtek bennem, én pedig büszke voltam, hogy legalább így „működhettem” velök.

Ismertem minden honvédet egytől-egyig, a ki csak Munkácson megfordult, le a tábornoktól az utolsó dobosig, — pedig sok fordult meg a katonai központon. Ma már dalias alakuk csak mint elmosódott, homályos álomkép tündez fel képzeletem előtt. Névszerint csak egy-két főbb tisztre emlékszem, kiket a nevékhöz tapadt események maradandóbban tartottak meg emlékezetemben.

illeti, úgy a járási első rendőri hatósággal a szabályozóval egyetértően kell kidolgozni egy szabályzatot, melyben a város által feltartani czélba vett rendőrség hatásköre körvonaloztassék, a közrendőrséget szaporítani kell és egy rendőrfelügyelő alá helyezni, ki mindig felelős legyen intézkedéséért első sorban az előjárónak, második sorban a tanácsülésnek, mert két rendőrfőnök, négy rendőr igen nem illenek egymás mellé, sőt nevésegesen tűnik fel.

Másodsorban rendezni kell az irodai és forgalmi munkát végző jegyzőséget, hol egyes munka halmazát más munkálkodni nem akaróval fel kell osztani s rendet kell behozni a feleslegesen, dus fizetéssel díjazott rapidíjasok alkalmazásánál, mert hogy ezek minden előleges kikérés vagy költségelirányzatban fel nem vett időn túl csak azért díjaztassanak s fizetessenek, hogy másnak több ideje legyen nem dolgozni, az a 39 kr. pótdátó fizető közönség zsebére a legmegrovandóbb gazdálkodási rendszer.

Rendezni kell harmadsorban az adóvégrehajtást, mert valjuk meg őszintén, hogy az adóvégrehajtás naponta 5 frt 50 krba kerül s oly hanyagul teljesítetik, miszerint a városnak több mint 30 ezer frtja van kin egyeseknél, melynek évenként nagy része vesz el.

Valamint tehát a rendőrségnél, úgy a jegyzőségnél, mint az adóvégrehajtásnál a föllenörző hatalom az előjáróság fejét kell, hogy megillesse, míg a tevékenységi kimutatás a tanácsületek megbírása alá tartoznék, mit a képviselőtestület ellenőriz.

Igy lehet behozni a rendet, a pontos nyilvántartást és munkabeosztást.

De midőn ezeket ajánlatba hozom, utalnom kell egyszersmind tekintetes képviselőtestületet arra, hogy maga ezen testület sem nagyon érdeklődik a városi rend iránt; óhajom volna, hogy a hagyományos multtal szakítva városunkat, mint nagyközségeit is a megillető fokra emelni méltóztassék.

Ezzel egyidejűleg indítványozom, hogy ha jelen emlékiratom meghallgattatik s helyesléssel találkozik, küldjön ki a t. képviselőtestület egy bizottságot, mely magát a járásszolgabíró és adófelügyelő urakkal érintkezésbe téve, a rend behozatalát illetően egy szabályzatot dolgozzék ki, melynek alapján a bekövetkezendő újabb tisztújítás megejtendő volna.

Kelt S.a. Újhelyben, 1880. áprilishó.

Teljes tisztelettel

Kretovics József.
városi jegyző.

Gazdasági levelek.

XI.

E becses lapok 7-ik számában felhívtuk a hivatottakat, hogy mezőgazdaszatunk egyik réme, a juhainkat és szarvasmarha-állományunkat végpusztulással fenyegető mételeykór, annak elkerülhetése, vagy ha lehetséges, orvoslása tárgyában, tapasztalati vagy tudományos észleleteiket közzé tenni sziveskedjenek.

Szerény felhívásunk következtében, t. Kocourek

Ezek voltak: Kazinczy Lajos, a Nagy Kazinczy Ferencz fia, — a legfiatalabb (29 éves) honvédtábornok. — B a n g y a őrnagy és M a r t i n y i, a podheringi csata vezére.

Podheringi csata!

Vannak-e még, kik meg-megemlékeznek rád? Kevesen lehetnek. Hisz te nem vagy ott a „százazerek” által vivott csaták mellett a történet könyvébe feljegyezve! Pedig te is tétél szolgálatot a hazának; az a benned küzdő, roncsolt öltözetű, de hős szivű kétszáz honvéd és onnan arról a sziklabércz ormáról ágyu-villámokat szóró, csodákat mivel ismeretlen tüzer mégis csak tetted annyit, hogy megmentették a haza éjszakai részét!

Tehetem-e, midőn a dicső mult magasztos emlékei borongó ködfátyolképpé vonulnak el lelkem előtt: ne lássam meg a nagy mult e kis képét is, ne emlékezzen erről is?!

Nem vehettem ugyan benne cselekvőleg részt, de ott a csatamező szélén, kívül a lőtávon — a küzdelem kimenetele felett remegve — részt vett szivem, részt vett lelkem...

Podhering egy kis falu Munkácsról éjszakra s ettől, gyalog, jó félórányi járásra. A falu nagyobb része közvetlen az ugynevezett „Szarka-hegy” déli lejtője alatt terül el, a kisebb rész pedig ugyane hegy merészen meredek nyugati lejtőjén. Arról nevezetes a vidéken, hogy gör. kath. templomát emberemlékezet óta építik, még sincs ma sem felépítve. Ugyancsak a hegy nyugati lejtője alatt, ettől csak a keskeny országút által elválasztva, foly a „Latorcza” úgy, hogyha a folyó tulsó oldaláról a hidra lép az ember,

courek Ferencz állatorvos ur kilépett a nyilvánosság elé és ugyan e lapokban, több közleményben, széles tudományos látkörrel és gazdag tapasztalati észleletekkel, hozzá szökött a jelzett veszedelmes mételeykórhoz.

Igénytelenségünk és — szeretjük hinni — velünk az érdeklőt gazdaközönség, hálás köszönettel tartozik Kocourek urnak nemcsak önzetlen fáradozásáért, hanem azon bajainkon szivesen segíteni vágyó jó indulatáért is, mely értekezéseinek minden sora fölött, piros fonálként átvonul és melylyel igazán, őszintén, elmondja nekünk és melylyel igazán, őszintén, elmondhatjuk — a gazdaközönségnek jó szolgálatokat tett.

E méltán kiérdemelt köszönetünket szivesen lerőjük neki itt a nyilvánosság előtt és élénken óhajtjuk: engedje a gondviselés megérnie ügybuzgalmának, hogy mindazt, amit még ma csak hypotézisekre támaszkodva tud megfejteni: a nem veszteglő tudomány fáklyájánál, a kétségbevonhatatlanság meggyőző erejével is megvilághassa...

És most szabadjon nekünk, élénk érdeklődésünknek fogva, a mételeykór tárgyán, még egyet-mást elmondanunk.

Kocourek ur mindjárt becses közleményeinek elsejében, bevallja azt, hogy „a mételey ismerete még nem teljes.” Ez más szavakkal annyit jelent, hogy — ma még a tudomány sincsen azon niveauon, honnét a kérdés tárgyát képező kórt teljes világításba helyezni, vagy alaposan gyógyítani lehetne. Ez őszinte vallomást enyhítő körülményül tudjuk be a gazdatisztnak, kinek kvalifikációját feltalálni véli ugyan a világ minden iskolá:erülében; de azért meg kívánni szereti tőle, hogy minden tudományban excelláljon... És ezt — nem Kocourek urnak mondtuk...

Hogy Kocourek ur a reprodukált vallomása után is, a mételeykór tudományos fejtegetésébe bocsátkozott: azt mi csak helyeselni tudjuk; mert ha még tévedne is buvárlataiban a tudomány e téren is, amint tévedhetett és tévedett is sok másban és olyanban is, ami ma már igaz és világra szökött vivmánya; de minden esetre mégis csak egyedül hivatott, hogy a valót, az igazat folderitse. És ez erős hitünk kapcsában kijelentjük, mikép: elfogadjuk a tudomány által felállított elveket, — bár laikus észszel, — nem mindig és mindenütt tudjuk belátni azoknak, sokszor egész a titokzatosságig mélységük mélységüket: csak azt engedje meg nekünk Kocourek ur, hogy reflexióinkat megtehessük becses értékezésének azon pontjaira nézve, melyeket — szerintünk — megvilágítatlanul hagyott, a tudomány mai álláspontjára nézve is, de a melyeknek megvilágítására kérnünk kell: hogy kételyeinket eloszlassa és hitünket, meggyőződésünket megnyerhesse.

Szerény reflexióink a következők:

I. Az állatok által legelés közben, vagy iszapos széna élvezete által felfájt mételey-petéek, porontyok — vagy bárminek nevezzük — a gyomorba jutván: mi okozza azt, hogy e még élettel vagy épen nem, vagy alig bíró állatsírák (mert ha például az iszapos takarmányon is rajta vannak: alig képzelhető, hogy öntudatlan élettel bíró petéknél egyebek lehessenek!) az onnét kitakarodó ürülekekkel, ki nem szállíthatnak?

azt hiszi, hogy a hid innenső vége a meredek hegyoldalba olvad be.

A másik oldalon a folyó jobb oldalán csaknem kis síksággá lapul a völgy, melyen keresztül egész a tulsó hegylanczig csak Sch. grófnak ma már romban heverő timsógyára s a gyári tiszték és munkások lakói akadályozzák a szabadlátást.

1849. tavaszán — midőn épen a Latorcza medréből nagyon ki volt áradva, — hírül jött Munkácsra, hogy báró Bubna osztrák tábornok Galicziából, a Munkácsról nyolcz mérföldnyire fekvő vereczkei szorosba betört és seregével egyenesen Munkács ellen tart.

Volt rémulés úgy a lakosság, mint a városban itt-ott lézengő néhány honvéd között, mert kilátás sem volt rá, hogy a támadó ellenesség elé, elegendő véderőt lehessen állítani, a mennyiben a városban állomásozó honvédség zöme már előbb elparancsoltatott s valahol az ország fenyegetettebb részén aratta harczi borostyánait. De a rémullet csak kevés ideig tartott, helyet adott a lelkesedésnek. A tizenkettedik órában az utolsó védeszközhöz fordultak.

A közel fekvő falvakban, de főképen a város lelkes polgáraiból „népfelkelést” szerveztek s így gyűlt össze vagy 2 3000 emberből álló „népsereg” kaszákkal, vasvillákkal s itt-ott egy-két vadászfegyverrel.

Mikor a gyülekezés be lön fejezve, az ellenesség már akkor a Podheringtől körülbelöl egy mérföldnyire fekvő utszéi kocsmá, a „Lázi” körül tartott pihenőt. Eközben a városi egyenéhonyvéd egyesülve a félig ruhátlan, rozsfegyverzetű csekély várőrséggel, összesen 200-an, mond: kétszázán, élére állottak a „népseregnek” és Martinyi őrnagy vezetése mellett elindultak — ellenségeltni.

II. Ha a tudomány állítása szerint, ki nem szállíthatnak: hol, hogyan, minő viszonyok között és milyen állapotban élnek vagy vannak addig, míg vándorlásukat a máj felé megkezdik?

III. Bekövetkezvén a vándorlás ideje a máj felé: minő uton, hol, mikor és miképen jutnak át a bélfalon, min, a pórásokon kívül, más lyukakat képzelni nem tudunk?

IV. A máj-erek, epevezetékek és epezacskóba jutott mételeyek elrívén kifejlődésük főfokát az ivarképességet: az ivás ténye hol létesül?

V. A megtermékenyült mételeyek hogyan jutnak ismét a májból a belekbe és onnét végképen ki, hogy veszedelmes nemzedékeikkel megmételeyezék a földet?...

A mi már magát a jelenlévő mételeykórnak orvoslását, illetve az óvrendszabályokat és az állatok életrendjét — a miről tulajdonképen csak szó lehet — illeti: lehetetlen minden gondolkodó főnek egyet nem értenie Kocourek ural.

Mert mit mond ő? Azt mondja:

a) hogy óvjuk jószágainkat az általa kimutatott káros befolyásoktól, a mennyire t. i. véges emberi erőnkkel óvni tudjuk;

b) hogy kritikus években különösen, rendszeresen minden ősszel, tudomást szerezzünk magunknak legkivált juhaink egészségi állapotáról felől és

c) hogy ha már a baj meg van: mit tegyünk, hogy a veszni indult jószágból megmenthessük azt, ami még megmenthető.

És itt kulmivál tulajdonképen Kocourek ur jó tanácsainak sarkpontja. Kimutatja, hogy a tudomány mai állásánál fogva, a mételeykór ellen, a fő-fő orvosság — a hol t. i. még orvosságról egyáltalán szó lehet; mert a halottakat feltámasztani nem tudjuk — az állatok jó és bő táplálásában rejlik.

Igen, hogy a jó Istennel szerződni nem lehet a gazdának arra nézve, hogy jó és bő takarmányterméseket adjon; de figyelmeztetésével — úgy a sorok között — mégis rátapintott Kocourek ur a magyar mezőgazdaság achillesi sarkára: arra a föltte káros kornutus hibánkra, mely szerint, ha lehetne, egész birtokállományunkat, minden árok hátával egyetemben, szemes gabonákkal bevetni szeretnők abban az édes, de igen gyalog reménységben, hogy gazd. állatainkat valahogyan majd csak eltáplálni segít a jó Isten. S ha ez optimismusunk, mint minden optimismus a világon, gixert ad s ha még a mételeykór is hozzá jön: a világ minden politikája sem menti meg állatainkat az elpusztulástól! — Jó, tápduc tartás mellett — de csak is így — hiszünk az orvosságban is.

K. K.

Levelezés.

— A „Zemplén” eredeti tudósítása. —

Felvidék, 1880. ápril. 2-án.

Tény, hogy az olvasó publikumnak egy része, hogy úgy mondjam, egy különleges kasztja, nagyon is unalmasnak találja a „Zemplén” inséges correspondentiait, poklokra küldend azokat a kiállhatatlanul unalmas levelezőket az ő inséges referádáikkal együtt. Irnak az időről, vagy elzengik papíron a

Podheringnél tovább nem mehettek, de nem is akartak: mondva sem csinálhattak előnyösebb védelmi hadállást, mint a minő itt volt. Itt várták tehát be az ellenséget, — a hidat felszedték, az összes ágyukészlet felét: kettőt az innenső hidfőhöz állítottak, a másik kettőt pedig a közvetlen e hidfő felett sziklafalként emelkedő hegy tetejére vonsozták. Végre az áldozatra elszánt kétszáz honvéd „csatárlanczot” képezve, a hid és hegy közötti országúton — és a folyó mentében — a „népsereg” pedig a balszárnyon, a folyóra nyuló kertekben foglalt állást.

Sokáig nem kellett várniok. A tulsó oldal síkságán a timsógyári épületek körül s részben azoktól fedezve állította fel b. Bubna 5—6000 főből s 16 ágyuból álló rendszeres táborát.

Tovább nem jöhetett, „megálljt” parancsolt a kiáradt folyó. És az a rokanczátlan, szabályozatlan Latorcza, ha kitör itt a hegyek között partnélküli kavicsos ágyából, olyan hullámzó rohamos tengerré teszi a völgy alantabb téreit, mely egy hadseregtől sem fél, sőt elhordja, mint a sziláncsát...

Az első ágyuszó, a második „megálljt” a maroknyi védsereg részéről, onnan a bércz ormáról hangzott fel, mintegy izenetül odaát, hogy az egyik, zajló-zugó gátelemeget ott van a másik, a robbanó tüzelem; tűz a kézben, tűz a szivben, mely mint a víz pusztít és öldököl.

És csakugyan a hegyorom cserjéi között elrejtett ágyuk megszólalása, e védelmi pozíció előnyeinek felismerése — minőre támadási tervzetében nem is gondolt — oly meglepetés volt az ellen táborra, hogy eleinte habozni látszott.

(Vége következik.)

nép nyomorát, a naivok, mintha bizony hallgatna rájuk valaki, inkább a helyett spendiroznának párt-fogoltjaikra vagy 5 piczulát.

Szép dolog is az a segítség, embertársát éhhaláltól megmenteni, magasztos nagyszerű tény, de arról firkálni, az már kevésbé nagyszerű, sőt én nem kárhoztatva az említett publicumrészt illetően gondolkozás módját, velem együtt mondom, hogy határozottan unalmas. Igaz, hogy én már másodszor estem e hibába, de ez még korán sem bizonyít a jelzett felfogás helyességére ellen. Mert bizony élvezetesebb olvasmányt nyújtana egy piquans kaland érdekfeszítő leírása, melyben csak úgy piheg a carrarai márvány, gyönyörűen fest a láb stb. Ez már jobb hatást gyakorol a kedélyhangulatra, mint holmi zabkérés, burgonyaszükség, éhezónép s a többi, legalantasabb prózát képviselő dolgok. Ebben az igaz nyoma sincs a regényességnek. Enyhíteni a nyomort, az is különben szép dolog s kinek nincs tehetségében ezt tenni, az nagyon bánja, a kinek pedig van, az egy cseppet sem bánja.

A nép éhes, adjunk bált, ez a szabádító mottó. Erkölcsi kötelességévé tétetik mindenkinek a részvétel, a ki a humanus emberek sorából nem akar kitöröltetni. Az apa 100 frtot vesz ki bugyellárisából, a dandy visitel Icziknél, belépti díj 1 frt, ebből világosság etc. etc. költségek fedeztetvén, összes tiszta jövedelem 17 frt, 27 kr. és 1/2 ecce, pedig egy-egy család hozott 100—250 frtot az emberiség oltárára.

Ki nyert tehát a bálból? A szabó, a zsidó, egy két mama, de az inségesek semmiképen.

Ilyenforma az a segély is, mit a kormány nyújtott inségeseknek munkára. Egy profont alaku kenyér felét kapja egy napi tápszerű. A ki sziklát hasít, az reggelit és estelit is kíván, az ármányos zsidó közelben tartózkodik s így gubáját veszi zálogba egy darab kenyérért; ha melegegdeni megy, a felügyelő kövel dobja meg, mint ebet s 10 kros napi díjjából levon 3 krt. Az ily módon megbüntetett fázékony munkások azt gyanítják, hogy az a sok „3 kr.“ felfér még a 80 kros felügyelőre, sőt úgy calculálnak, hogy ez az „accidentia“ mint tekintélyes szám nézi le a 80 kros fixumot. Annyi tény, hogy ha bekövetkezik a recreationalis nap, akkor nincs nagyobb ur a csárdában a felügyelőnél Hanem azt nem tudhatni, hogy a dáridók a „3 kroból“ telnek-e ki, vagy bánáti birtokaik jövedelméből folyik be. Egy férfi tehát bekeres hetenkint 40—50 krt, de azt helyben meg is eszi, vasárnap nem, hogy éhező gyermekeinek kenyeret hozza, de velők együtt koldul.

Ilyen hát az a nagylelkű segély. Hátha már a nép most szenved, legalább jövője biztosítsák némiképen. A kormány ad pénzt vetőmagra, de csak a jómódunak, a szegényebb számára nincs hitel, mert a községnek kiadott összeg osztását az előljárók intézik.

Nem úgy tettes Heidinger ur a fóm. Lobkovicz L. herczeg javainak kormányzója, mint valóságos emberbarát jelenik meg a nép között s a szegénynek is igyekszik biztosítani jövőjét. És sokkal nagylelkűbb hitelező a kormánynál, mert ad zabot s burgonyát minden kamat nélkül s a szegényebbnek is. Van most elég tere a jótétemények s nemes tetteknek. vajha itt is úgy versengnének főuraink mint a gyepen.

B. Mihály.

Ujdonságok.

Hymen. Gosztonyi Alajos ur folyó hó 6-án tartotta esküvőjét özv. Somogyi Jánosné kedves és szép leányával: Erzsikével. A fiatal párt főtiszteendő Prámer Alajos főesperes ur a völegény nagybátyja adta össze Tolcsván. Kívánjuk, hogy boldogságuk egén — mint az mai napság gyakran előfordul — az életet megkeserítő felhők sohase tornyosuljanak össze!.

A szalonka vadászatok ez idén kevésbé sikerültek, de annál jobban azon idylli multságok, melyek azzal összekötve vannak. Az idény bezárása ünnepélyesen ment végbe szerdán a „Torzsáson“, hol egy zártkörű vidám társaság gyűlt egybe s magasra lobogó tüzrakás mellett esti 10 óráig a lehető legkedélyesebben mulatott.

A tiszta erkölcs és jó izlés kifczamításának évek óta fáradszatos közegei a német sängerek. Tanyájuk a főváros, azonban koronként a vidékre is kirándulnak, összeszedik a pénzt s kinevetik azt a bolond magyart, ki az idegen kontárokat felkarolja és éhen hagyja halni saját művészeit. Ha a község izlése oly romlott, legyen a hatóság éber s úgy közérkölciségi, mint nemzeti szempontból tiltssa ki e mételeyező idegeneket egyszer mindenkorra.

Utolsó kimutatás a s.-a.-ujhelyi népkonyhán f. é. márcz. 20—30-ig kiosztatott 4166 adag étel, 9 bentlakó reggeli s esteliben részesült, 12 szegény család között a fenmaradt élelmi szerek kiosztattak. Napi biztosok voltak: Sigmeth Károlyné, Petz Ida, Szvoboda Románé, de Rivó Ilona, Glück Ignáczné, Éva Ilona, Fekete Józsefné, Soltész Erzsébet, Dókus Gyuláné, Ambrózy Nándorné, Szilvassy Tilda, Ördögh Etelka, Károlyi Erzsébet, Lácay Eleké, Nemes Julis, Ponger Helén, Ármágyi Jánosné.

Tánczikolát nyit helyben a Diana termében, folyó hó 17-én Rosenblum Izidor táncztanító. Rosenblum szép tehetséggel bír e téren, mit felsőbb körökből kiállított elismerő és dicsőre levelei is bizonyítanak. Minthogy ez év folytán csakis ez egy tanfolyamot tartandja, ennél fogva ajánljuk őt egy a t. cz. szülőknek, mint a tánczkedvelő ifjuság figyelembe.

A földmivelés, ipar- és kereskedelmi miniszter a marha kereskedés érdekében egy újabb rendeletet adott ki, melyben felhívja a megyék közönségét, hogy a legszigorubbant utasítsák alantas közegeiket, miszerint a marha elárúsítása, elcserelése, ajándékozás vagy öröklés folytán beállott változást „községi marha-igazolványba“ minden egyes esetben pontosan bevezetni súlyos felelősséggel járó feltétlen kötelességüknek ismerjék. Továbbá a vásári felügyelőségek, illetőleg községi előljárók részéről netán később elkövetendő ez irányu mulasztások azonnali kiderítése és kérlelhetlen szigorral leendő megtorlása végett, egyidejűleg utasítsa a hatósága területén lévő törzskönyvvezetőket, hogy azon tulajdonosokkal, akik valamely vásárról visszatérve, marhájuk eladásának bejelentése végett náluk (t. i. a törzskönyv vezetőknél) jelentkezvén, a kezükön lévő községi marhaigazolványban az eladás megtörténte szabályosan bevezetve nincsen, rögtön jegyzőkönyvet vegyenek fel. Az ilyen jegyzőkönyvekben a vásár székhelye és napja pontosan kitüntetendő és ezek a megtorlási intézkedés azonnali elrendelhetése végett hozzám esetről-esetre sürgősen felterjesztendők lesznek.

Az országnak termelési kerületekre beosztása ugy a gazdasági statisztika, mint a földmivelés emelésére czélzó kormánytevékenység szempontjából több tekintetben nélkülözhetlen lévén, a földmivelési miniszter az országos gazdasági egyesületekhez felhívást intézett az iránt, hogy a termelési kerületeket Magyarországra nézve megállapítsa, illetőleg javaslatba hozza. Az ily termelési kerületek, régiók, Francia, Olaszországban, Ausztriában már hosszú évek során megvannak állapítva, és pedig a kerület rendesen ama termény után nevezetik el, mely praeponderans, pl. buzaregio; burgonyaregio stb. Magyarországon, az ország nagy területénél fogva, a kerületek a gabonafajok után lesznek beosztandók, s csak is az ország keleti, és északkeleti részén lehet állattenyésztési, vagy legelő-kerületekről szó.

Az „Ország Világ“ VIII. füzete a következő érdekes tartalommal jelent meg: Élő férj özvegye. (Elbeszélés.) Margitai Dezsőtől. Uti képek, Agai Adolftól. Tátra-Füred (képpel). dr. Emericzy Gézáttól. A tarpataki nagy vizesés (képpel). dr. Emericzy Gézáttól. Óriási fiahordók (képpel). Az agy fejlődéséről (magyarázó ábrákkal). dr. Zajgótól. Huszárok kémszemlén (képpel). Jakab Elektől. Az utonálló (képpel). Zejbek basibozsukok (eredeti rajzzal fénykép után). dr. Erödi Bélától. Benza Idáról. Rododendron. A Svedagon padoga Rangun mellett (képpel). A maraúra (képpel). A téli palota, Kun Bélától. Robey Luiza, Greville Henrik regénye (folyt.). Hármán, életkép a fővárosból (költemény). Vékony Antaltól. Ráth Mór (életrajz arczképpel). Veres Sándortól. Irodalom, zene, színház, mozaik stb.

A magyar szabadságharc történetéből, melyet Vargyas Endre irt s Mehner Vilmos ad ki, megjelent a 26—32 füzet, melylyel a mű be van fejezve. A csinos illusztrációkkal ellátott vállalat füzetenként jelent meg, egy füzet ára 20 kr.

A „Képes családi lapok“ XIII. füzete is megjelent érdekes és változatos tartalommal. A füzetet sok becses kép ékesíti: E lap april 1-től a nem előfizetőknek is heti számokban fog kézbesítettetni; a hetenkénti füzetek ára 15 kr.

Közgazdaság.

Első magyar általános biztosító társaság.

Értesítés a t. biztosító közönséghez a lakházak és gazdasági épületek hat évre szóló biztosításáról az ingyen év előzetes élvezetével.*)

Budapest, aprilhó 1880.

A t. biztosító közönség és főleg t. feleink, a kiknek rokonszenve és bizalma emelte társaságunkat, több egyéb tényező hozzájárulásával, jelen állására, nem fogják tőlünk megtagadni annak elismerését, hogy társaságunk mindig szilárdan megmaradt azon alapon, melyre fektetett üzletét és hogy elveihez hű maradt a nyomában keletkezett versenytársaságoknak az ő eljárásától nagyon eltérő kísérletei közt is.

Ez elveit azon rendkívüli eredmény igazolta és jutalmazta meg, hogy már a mult 1879-ik év végével társaságunk 3.000.000 frtnyi alaptőkéje kész pénzben teljesen ki van egészítve, tartalék-alapja pedig 1.000.000 frtra emelkedett és hogy, mire, mint bátran állithatjuk, a versenytársaságok

*) Ajánljuk a fenti értesítést lapunk olvasóinak szives figyelembe. Az első magyar általános biztosító társaság oda emelkedett, hogy mint első rangu hazai intézet mindig bőkezűleg áldozhat s áldozik az emberiség s nemzetiség oltárán. Kétségbevonhatatlan érdeme az, hogy e kedvezményt ép a jelen évben, midőn mindenki érzi a sanyaru gazdasági viszonyok hatását lépteti életbe.

egyike sem képes, a károk fedezésére szolgáló díjtartalékot társaságunk, vagyoni állásánál fogva, a mult év végével oly nagy összegben viheti át a jelen évi számla javára, hogy ennek folytán ezen-tul előre láthatólag mindig abból fedeztetethetnek a következő éven át előforduló károk.

Ez eredmény elérésére törekedett mindenek felett társaságunk, mert meg volt győződve, hogy a hazai biztosítási ügy érdekében általában és különösen t. felei érdekének az által tesz kiváló szolgálatot, ha az üzlet nyeresiményéből oly erős alapokat, tartalékokat alkot, mik minden eshetőségre megnyugtatót, mert kellő biztosítékot nyújtanak s a mily teljesen befizetett nagy alaptőke-és tartalékokkal csak a legkiválóbb külföldi társaságok bírnak.

Azonban a t. biztosító közönség és különösen t. feleink azt is bizonyíthatják, hogy míg mi egy-résztől ily módon igyekeztünk megnyerni, igazolni, viszonzni a bizalmat, addig másrésztől társaságunk fejlődésének, erősödésének arányában s üzleti viszonyaihoz képest, szemelött tartva a biztosító felek s a társaság közt létező érdekközösséget is, mindenkor kész is volt t. feleinknek újabb előnyöket és kedvezményeket nyújtani, mit többek közt az által tanusított, hogy életbiztosítási feleink ez osztály nyeresiményének fele részében, jégsz-tálybeli feleink pedig ez osztály nyeresiménye egy ötödében részesítettnek.

Ez a mi eljárásunk vezér-elve most is és ennél fogva midőn oda jutottunk, hogy teljesen befizetett alaptőkével és teljes tartalékokkal folytathatjuk az üzletet, társaságunk örömmel fogana-tosítja az ily eredmény esetére rég kitüzött szándékát s ezennel a tüzosztályban is újabb kedvez-ményben kívánja részesíteni biztosító feleit.

Elhatároztuk ugyanis s e felől kívánjuk ezen-el a biztosító közönséget értesíteni, hogy a lakházak és gazdasági épületek biztosítása nálunk ezentul azon kedvezményben részesítették, hogy t. i. ha a háztulajdonos vagy a földbirtokos kötelezi magát az ily épületnek hat egymás után következő éven át való biztosítására, társaságunk a szokásos ingyen évül az első évet adja, úgy hogy a biztosító fél az ingyen év előzetes élvezése után a második évtől kezdve tartozik csak a díjakat fizetni.

Hisszük, ez intézkedésünk előnye teljes méltánylásra fog találni a birtokos közönségnél mindenkor, de főleg a jelen évben s a közel időben, midőn a jelen sanyaru év hatása még érezhető lesz s midőn a gazda körül oly szűk a pénz. Ez intézkedésünk ugyanis még az ily szorult viszonyok közt is lehetségessé, könnyüvé teszi részére a hosszabb időre való biztosítást. És ez előny annál nagyobb, minél tetemesebb az évi díj s annak a jelen, vagy a jövő évben való előzetes megfizetése minél nehezebben esnék a jelen év gazdasági viszonyai által sújtott gazdáknak. De az előzetes ingyen év hasznát érezni fogják azon feleink is, kik hosszabb időre levén már biztosítva, ez érvényben levő biztosításuknál ingyen évül az utolsó évet élvezik, mert ezen biztosításuk megújítása által egymást követő két ingyen évet fognak e feleink élvezni, u. m. a mostani biztosítás utolsó (ingyen) évét s a megújításnál a 6 évi biztosítás első s így előzetesen élvezendő ingyen évét.

Midőn ez újabb kedvezményről kívánjuk a t. biztosító közönséget ezennel értesíteni, nem tartózkodunk azon meggyőződésünk kifejezésétől, hogy a t. biztosító közönség, a mint ez intézkedésünkben kézségünknek, úgy az ingyen év előzetes élvezetének kedvezményében iránti kifejezett bizalmunknak jelét fogja felismereni.

Értesítvén még a t. biztosító közönséget a felől, hogy ügynőkeink, de magunk is szivesen szolgálunk mindennemű felvilágosítással, tisztelet-maradunk

az Első magyar általános biztosító társaság Harkányi. Léval.

Felelős szerkesztő s kiadó laptulajdonos:

BORÚTHELEMÉR

Hirdetések.

Árverési hirdetmény.

Néhai Füzesséry Sándor s.-a.-ujhelyi apát-plébános hagyatékához tartozó leltárilag összeirt arany és ezüst neműek, butorok, marhák, kocsik, könyvek, ruhák, ágy és asztal neműek s egyéb ingóságok S.-a.-Ujhelyben a rom. cath. parochiális épületben leendő elárvereltetésük végett határidőül folyó évi aprilishó 19-ik s szükség esetében folytatólag következő napjainak reggeli 10 órája ezennel kitűzetik.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, 1880. év april 9.

Vályi István, kir. közjegyző.

Orvosi bizonylatok

"MARGIT" GYÓGYFORRÁS RÓL.

Előnyös tulajdonsága valamennyi szikéletes vizek között, — vegyi alkatrészeinek szerencsés összetétele, — kevés szabad, de gazdag, félig kötött szén-sav tartalma.

Dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár és kir. tanácsos. Jó hatásnak találtam a légutak és gyomorvákhatyáinak hurutos bántalmainál. A Seltersi-, Radeini-, Vichy- stb. vizektől különbözik, csekélyebb szabad-szén-sav tartalmánál fogva s azért vérzések, lehetőségénél, vagy a hol a vérkeringési szervek izgatásától kell tartani, a szén-savanyusabb vizek fölött előnyvel bír.

Dr. Gebhardt Lajos egyetemi tanár, Rókus-kórház igazgatója. Kiválóan jó hatásnak bizonyult a légző-, emésztő- és vizeledőszervek hurutos bántalmainál oly annyira, hogy jelenleg rokonalkatu más ásványvizet kórházunkban alig rendelgetik, — csekély szabad szén-sav tartalmánál fogva, oly esetekben is sikeresen alkalmazzuk, a melyekben a Seltersi-, Giesshübli-, Gleichenbergi vizeknek használata határozottan káros volna.

Dr. Navrátil Imre egyetemi tanár. Torok-, gége-, légcső- és hörgőbetegségben igen jó kiváló hatást pedig akkor gyakorolt, ha az említett szervek bántalmával rokon természetű gyomorba volt jelen.

Dr. Poór Imre egyetemi tanár. Gége-, tüdő-, gyomor-, vizeledőszervek hurutos bántalmait, szintugy oszlatja, mint a Seltersi-, Gleichenbergi-, Giesshübli. Előnye, hogy a betegek élvezettel isszák s hogy sem bevéve, sem belélegzve, a fejben vagy tüdőben nem okoz semmi vértorlódást.

Dr. Kéty Károly egyetemi tanár. Légző-, emésztőszervek hurutos bántalmainál jó eredménnyel alkalmaztam. Seltersi-, Gleichenbergi-, Giesshübli vizek fölött kisebb szén-sav tartalmánál fogva előnyvel bír.

Dr. Barbás József Rókus-kórházi főorvos. Légcső-, emésztő- és vizeledőszervek hurutos bántalmainál bátran versenyez a külföldi szikéletes ásványvizekkel.

Dr. Bamberger Henrik egyetemi tanár, udvari tanácsos. Légző-, emésztőszervek idült hurutjainál tapasztalt eredmény bizonyítja, hogy gyógyhatásban teljesen azonos a Seltersi-, Giesshübli- és Vichy vizekkel.

Dr. Duchek András egyetemi tanár, udvari tanácsos. Összetétele és kellemes ízénél fogva ajánló a légző és emésztőszervek kórállapotainál.

Hamisítások és szándékos félrevezetések elkerülése tekintetéből kérjük a tekintetes orvosi kart, úgy a t. cz. közönséget, hogy az eddig használt „Luhli” név mellőzésével ezentul csak a „Margit gyógyforrás” elnevezést használják.

Borral használva a legegészségesebb és legkellemesebb ital.

5—6 **Dr. Karlovsky utócai**
„Margit” gyógyforrás igazgatósága.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudására hozni, miszerint helyben a kis piaczon a **Rochus-féle házban**, egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

könyvkötő üzletet

rendeztem be.

S minden e szakmába vágó munkát csinosan a legújabb divat szerint kiállítok, a legpontosabb kiszolgálat és jutányos ár mellett.

A n. é. közönség becses pártfogását tisztelettel kéri

Mérey László,
könyvkötő mester.

2—6

Egy alig használt, finom féderes, két kerekű lagirozott egy ló után való taliga, mely téli időben szánra át alakítható, jutányos áron szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágosítást ad a szerkesztőségi iroda.

300 drb. anya juh báránnyal és 300 meddőlék és ürü eladó.

Sátoralja-Ujhely, 1880. ápril hó.

Schwartz József,
bérlelő.

2—2

Táncztanítási jelentés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget miszerint folyó ápril hó 17-én a Diana termében

Táncziskolámat

megnyitom, mely alkalommal úgy a hazán, mint a külföldön divó tánczokban oktatást adandók; főszólyt fektetve oly tánczokra, melyek lényeges befolyással vannak a szép testtartásra és plastikus mozdulatokra.

Minthogy ez évben csakis ez egy tanfolyamot tartom, ennél fogva ajánlom azt a t. cz. szülők és tánczkedvelők figyelmébe.

Beiratások elfogadtatnak ápril 15-től d. u. 4 óráig a Diana tánczhelyiségében.

Kitűnő tisztelettel.

Rosenblum Isidor,
táncztanító.

A szegi gőzmalom részvénytársaság 4-ik számú szelvénye után az 1879-ik üzletévi osztalék f. évi áprilishó elsejétől Szegiben (u. p. Bodrog-Keresztur) 24 azaz huszonnégyszáz forintjával kifizettetik.

S.-a.-Ujhely, 1880. márcz. 21.

Az igazgatóság.

Jeles faju tökmag.

Alólírott a mult 1879-ik évben Erfurtból hozott „Prophetarum” cím alatt egy angol-fajta tökmagot. Említett fajta tökmag, alólírt kertjében oly kitűnően sikerült a mult évben hogy darabja 30 fonttól 50 font nehézségű legfinomabb s legkorábban érő káposztának való tököt adott.

Ezen jeles faju töknek jónak látta alólírott magját nem csak a maga, hanem más termelők részére is megsejdeni abból a legjutányosabb áron szíves készséggel szolgálni.

Szücs István,
nyug. s.-pataki főgymn. tanár.
(Lakik Gubás-utca 242. sz.)

1—1

Az első magyar általános biztosító társaság

ingyen

biztosít az első évre lakházakat és gazdasági épületeket

ugy hogy a díjfizetés

az ingyen év előzetes élvezete után

csak a második évben veszi kezdetét,

ha az ily épületek nála **hat évi** tartamra biztosítatnak.

Bővebb felvilágosítást nyújt az igazgatóságnak a jelen számban megjelent „Értesítés”-e és

a sátoralja-ujhelyi ügynökségek.